



COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

„ადამიანის ინტერესები და კეთილდღეობა უზენაესია საზოგადოებისა და მეცნიერების ინტერესებთან შედარებით.“

კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ, თავი I მუხლი 2.

საქართველოში ძალაში შევიდა ევროსაბჭოს კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ

2001 წლის 1 მარტს საქართველოში ძალაში შევიდა ევროსაბჭოს კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ. კონვენციის სრული სახელწოდებაა „კონვენცია ადამიანისა და ბიომედიცინის უფლებებისა და დარსების დაცვის შესახებ“. კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ. კონვენციის დამატებითი ტექსტი „ადამიანის კლონირების აკრძალვის შესახებ“.



ვეროსის საბჭოს შენობა.

კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ ჯერჯერობით ერთადერთი საგაიდებულო საერთაშორისო დოკუმენტია, რომლის მიზანია ადამიანის უფლებებისა და დარსების დაცვა ბიომედიცინისა და მედიცინის სფეროში. კონვენციის მიზნული დეკლარაციის გარეშე უზრუნველყოს მათი ხელშეუხებლობა და სხვა უფლებები და ძირითადი თავისუფლებები ბიომედიცინისა და მედიცინის სფეროში.

საქართველოს მთავრობამ უკვე მოხსენიებულ კონვენციას 2000 წლის 11 მაისს მოაწერა ხელი. დოკუმენტის რატიფიცირება პარლამენტმა 2000 წლის 27 ოქტომბერს მოახდინა.

კონვენცია მოშადად ევროსაბჭოს სამუშაო ჯგუფის მიერ, რომელიც თავის დროზე სწორედ მის შესაქმნელად ჩამოყალიბდა. ამ ჯგუფს დღეს ევროსაბჭოს ბიოეთიკის სამუშაო კომიტეტი ეწოდება (ამჟამად ბიოეთიკის სამუშაო კომიტეტი ინტერნურად მუშაობს კონვენციის რამდენიმე დამატებითი ტექსტის შემუშავებაზე). კონვენცია ხელმოსაწერად „გაიხსნა“ ესპანეთის ქალაქ ბილბაოში 1987 წლის 4 აპრილს. ის პირველად 5 ქვეყანაში ათქმულა 1989 წლის 1 დეკემბერს. მოგვიანებით მას კიდევ ერთი ქვეყანა ესპანეთი მიუერთდა. საქართველო 3-7 ქვეყანაა, სადაც ამ კონვენციას კანონის ძალა აქვს.

კონვენციის ძირითადი დებულებები

კონვენციის დამაწესებელი საერთაშორისო საზოგადოებრივობის ყურადღების გამახვილება ამ ეთიკურ სტანდარტებზე, რომელიც დაცვისა და კონვენციის საგაიდებულო საზოგადოებრივი დამატებითი ტექსტის მიზანია ადამიანის უფლებებისა და დარსების დაცვა ბიომედიცინისა და მედიცინის სფეროში. კონვენციის მიზნული დეკლარაციის გარეშე უზრუნველყოს მათი ხელშეუხებლობა და სხვა უფლებები და ძირითადი თავისუფლებები ბიომედიცინისა და მედიცინის სფეროში.

- სამედიცინო ჩარევებზე პაციენტის თანხმობის აუცილებლობა;
- პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობა;
- ჯანმრთელობის მდგომარეობისთან დაკავშირებული ინფორმაციის მიღების უფლება;
- ადამიანის გენომთან დაკავშირებულ საკითხებს;
- ადამიანის სამედიცინო კვლევისთან დაკავშირებულ საკითხებს;
- ტრანსპლანტაციის მიზნით ცოცხალი ორგანოსა და ორგანოების ან ქსოვილების აღებას, ფინანსური სარგებლობის აკრძალვას ადამიანის სხეულის ნაწილების განკარგვისას.

კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ და საქართველოს კანონმდებლობა

კონვენციის საქართველოს ტერიტორიაზე ძალაში შესვლა, მისი სათანადო მიუღწევადობა და მისი რეალურად ათქმულებისათვის ხელშეწყობის შემთხვევაში, მნიშვნელოვანად გააძლიერებს ბიომედიცინის სფეროში ადამიანის უფლებების დაცვის გარანტიებს. კონვენციის პირველი მუხლი გვხვდება, რომ „თითოეულმა მათგანს თავის კანონმდებლობაში უნდა შეიტანოს ამ კონვენციის დებულებების განხორციელებისათვის საჭირო ცვლილებები“.

აღინაშნავთ ის გარემოება, რომ საქართველოში დღეს მუშაო კანონმდებლობა სრულად შეესაბამება კონვენციის მოცულ დებულებებს. მხედველობაში გვაქვს საქართველოს კანონი „ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ“, ადამიანის ორგანო ტრანსპლანტაციის შესახებ“, აპაციენტის უფლებების შესახებ“, თავის დროზე, ამ დოკუმენტების მოხმარების პრეცედენტულად სახელმძღვანელო დოკუმენტად იყო გამოყენებული კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ. აღნიშნულ ენტაზე კიდევ ორი მნიშვნელოვანი კანონპროექტი, რომლებიც უკვე მომზადებულია ადამიანის უფლებების დაცვის დარსებით გრძელდება კონვენციის საფუძველზე სწორედ ევროსაბჭოს ზემოთ მოხსენიებული კონვენციის მხედველობაში გვაქვს კანონპროექტი „ადამიანზე ჩატარებული სამედიცინო-ბიოლოგიური კვლევის შესახებ“ და საქართველოს პარლამენტის მიერ აღმასრულებელი კანონი „საქმიან საქმიანობის შესახებ“.

უკვე მოხსენიებული დამატებითი ტექსტის, რომ ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობა არ მოითხოვს ცვლილებებს ადამიანის უფლებების

საგანსაზღვრებელი მუხლია. სამედიცინო დამატების მატებაში უნდა გავანვიხილოთ თავისი უფლებები. სამედიცინო მომსახურების მიწოდების უნდა აცოდეს თავისი მოვალეობა.

წინამდებარე პუბლიკაცია სწორედ ამ მიზანს ემსახურება. იგივე დანახვითაა აქვს ჩვენი საზოგადოების ჩინარობა გამოქვეყნებულ სხვა მასალებსაც.

ადამიანის კლონირების შესახებ

როგორც უკვე აღინიშნა, კონვენციისათვის ერთად საქართველოში ხელის მოაწერა და რატიფიცირება მოახდინა კონვენციის დამატებითი ტექსტის „ადამიანის კლონირების აკრძალვის შესახებ“, რითაც შესაძლებელი გახდა ამ ტექსტის ათქმულება ევროპაში. საერთაშორისო, რომ აღნიშნული ტექსტი საქართველოს მიერ მის რატიფიცირებულ არც ერთ ქვეყანაში არ იყო ძალაში შესული. მათი ათქმულებისთვის საქართველო იყო კიდევ ერთი ქვეყანა რატიფიცირა. ასე რომ, საქართველოს მიერ კონვენციის დამატებითი ტექსტის (ადამიანის კლონირების აკრძალვის შესახებ) რატიფიცირება შედეგად ევროპის 5 ქვეყანაში მათ შორის, საქართველოში 2001 წლის 1 მარტს დაინიშნა. ნებისმიერ ჩარევა, რომლის მიზანია სხვა ადამიანის ცოცხლობის ან გარდაცვლის, გენეტიკურად იდენტური ადამიანის შექმნა.

თითოვე სტატუსი უკვე მოხსენიებული ტექსტის შემუშავების აუცილებლობის შესახებ...

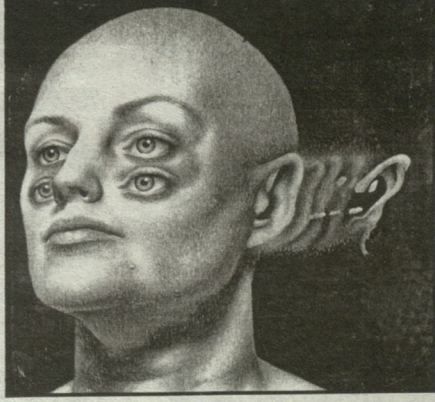
1997 წლის 24 თებერვლის გამოქვეყნდა სტატუსი, რომელიც იტყობინებს, რომ იან ვალბუტის და კრუტკინის ექსპერიმენტები (ტრანს კლონირების შესახებ წარმოებულ დაჯიჯივრება, ცხარეი დღილი სიმბატურა (კანის) უჯრედები შექმნა, დღილი 1996 წლის ივლისში დაიბედა.

უკვე აღნიშნული ფაქტი მთელი მთავრობის ყურადღების ცენტრში მოექცა. მთავრობის სტატუსის გამოქვეყნების დღიდან იმ პრინციპებსა და კლასტრის წინააღმდეგობა აშშ ბიოეთიკის საერთაშორისო საერთაშორისო საბჭოს თავისუფლად დამოუკიდებელი სტატუსის დაცვას მის დეტალურად გახილვის მიზნით ადამიანის კლონირების ეთიკური და სამართლებრივი ასპექტების მიხედვით. მთავრობის კლასტრის ექსპერიმენტების დოკუმენტის ფუნდამენტური ფინდებები.

საბჭოს ვრცელი ანგარიში 1997 წლის ივლისში გამოქვეყნდა საბჭო პრინციპებს კლასტრის აწეული კლონირების ეთიკური და სამართლებრივი ანგარიშის და სთავაზობდა გრძელდება რეკომენდაციებს ამ სფეროში, რომელიც თავისი უმთავრესი იყო რეკომენდაცია ადამიანის კლონირების ექსპერიმენტების უკიდურესად უფრო ფინდებები და ადამიანის უფლებების დაცვის შესახებ (ანუ ევროპული ფინდებები ადამიანის კლონირების ექსპერიმენტების დოკუმენტის ფუნდამენტური ფინდებები).

საქმიან სწორედ იგი „ივლის“ კლონირების ფაქტზე ევროსაბჭოს რეკომენდაცია - ვალბუტის ექსპერიმენტის შედეგების გამოქვეყნებიდან რამდენიმე თვეში მომზადდა კონვენციის დამატებითი ტექსტის საბიოლოგიური, რომელიც კრძალვას ადამიანის კლონირების, ადამიანის უფლებების დაცვის შესახებ ევროპის 1998 წლის 12 აპრილს.

№ 83-6 83.



კონვენცია საგაიდებულო თვალს პაციენტის თანხმობის მიზნის სამედიცინო ჩარევების ჩატარებაზე. ამისთან, მნიშვნელოვანია მისი გარემოება, რომ პაციენტის თანხმობა მიღებული უნდა იქნეს მხოლოდ მის შემდეგ, რაც მას მიუწერა სრული ინფორმაცია განზრახული სამედიცინო ჩარევების მიზნისა და ხასიათის, აგრეთვე მოსალოდნელი შედეგებისა და რისკის შესახებ. თანხმობის ეს ფორმა (ჯერ სრული, ათქმურავე ინფორმაციის მიწოდება სამედიცინო ჩარევების შესახებ და შემდეგ თანხმობის მიღება) სადელირად ათქმურავე თანხმობის“ სახელწოდებით არის ცნობილი. ეს ცნება, ზრდა კონვენციის, მრავალ საერთაშორისო დოკუმენტში და სხვადასხვა ქვეყნის კანონმდებლობაში გამოიყენება. ინფორმირებული თანხმობის დოკტრინა საქართველოს კანონმდებლობაში არის დამკვიდრებული. სახელწოდებით, კანონები „ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ“ და აპაციენტის უფლებების შესახებ“ ინფორმირებულ თანხმობის სამედიცინო ჩარევების აუცილებელ პირობად მამნივენ.

და ბიომედიცინის შესახებ კონვენციის რატიფიცირების დოკუმენტით.

ცხადია, კანონის მიღება მხოლოდ პირველი ეტაპია მოქალაქის ამა თუ ამ უფლებების დაცვის შესახებ. ამ მიზნის განხორციელების შემდეგ და მნიშვნელოვანი ნაწილი კანონის ათქმულებისათვის საჭირო დონისთვის კომპლექსური რამდენიმე შარსის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესია საზოგადოებრივი

ლოკუმენტი

(მეხუთე გვერდიდან)

არსებობს ვარკვეული პროცენტით ადამიანის კლინიკის ექსპერიმენტების მიზანშეწონილობის შესახებ, კერძოდ, ადამიანის კლინიკის მიმართულებით უმჯობეს არეგულირებას მიიყვანოს:

- ადამიანის კლინიკაში შეიძლება განვიხილოთ, როგორც უმჯობესი მკურნალობის ახალი საშუალება;
- ადამიანის კლინიკაში საშუალება მივცემს წველებს, რომლებსაც აღვნიშნავთ თანდაყოლილი ან სხვა დაავადების გადაცემის მაღალი რისკი, თუგან აცილონ რისკი თუ ისინი შეიღო „ყოფილებ“ კლინიკის მეთოდით;
- ტესტირების კლინიკით შეიძლება ტრანსპლანტაციისთვის საჭირო ორგანოს მიღება;
- კლინიკაში საშუალება მივცემს პირთებს შექმნას ადამიანი, რომელსაც აქვს მისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა, მაგ. გარდაცვლილი შვილი;

- ადამიანის კლინიკით შესაძლებელი გახდება განსაკუთრებული ნიშის ან უნარის პიროვნების ასლის შექმნა;
- კლინიკებმა და მასთან დაკავშირებულმა ცენტრებმა შეიძლება გააღრმავონ სამეცნიერო ცოდნა ადამიანის განვითარების შესახებ.

ჰიორე შირვი არსებობს მნიშვნელოვანი არეგულირება, რომელიც ადამიანის კლინიკისთვის უნდა მოუქმდეს, როგორც კონკრეტულ პირებს, ისე საზოგადოებას, სახელდობრ:

- უპირველეს ყოვლისა, ტექნოლოგიის არასრულყოფილების გამო კლინიკების პროცედურებს თან ახლავს გუპირდასმული რისკი კლინიკისთვის (ადამიანი, რომელიც იქნება კლინიკის ხილი);
- ადამიანის კლინიკაში შეიძლება შეამციროს ადამიანის სიცოცხლის ფასი;
- კლინიკა და მისი ცენტრები გამოიწვევს იმ რესურსების

გასარგებს, რაც საჭიროა სხვა უფრო მნიშვნელოვანი სოციალური და სამედიცინო მიზნებისათვის;

- ადამიანის კლინიკაში შეიძლება გამოყენებული იქნეს კორტეჯული ინტერესებისათვის და ფინანსური მიზნების მისაღწევად;
- ადამიანის კლინიკაში შეიძლება გამოყენებული იქნეს მთავრობების და სხვა ვაკუუმების მიერ ვარკვეული ტიპის ადამიანის „მისაღებად“;
- ადამიანის კლინიკის ფართო გამოყენებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს ადამიანის გენომზე – შეამციროს გენეტიკური მრავალფეროვნება და ადაპტაციის უნარი.

საკუთრადებეთა, რომ კონვენციის დამატებითი თქმი კრიტიკულად ადამიანის კლინიკების და არ გამოიხატებას უჯრედების ქსოვილების და ორგანოების კლინიკების (მაგალითად, ტრანსპლანტაციის მიზნით).

„ბიოლოგიასა და მედიცინაში ადამიანის უფლებების და ღირსების დაცვის შესახებ“ კონვენციის დამატებითი ოქმი „ადამიანის კლინიკების აკრძალვის შესახებ“

პარიზი 12.01.1998

„ბიოლოგიასა და მედიცინაში ადამიანის უფლებების და ღირსების დაცვის შესახებ“ კონვენციის წინამდებარე დამატებითი ოქმის ხელისმომწერი ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები, სხვა სახელმწიფოები, სხვა სახელმწიფოები და ევროპის გაერთიანება, მხედველობაში იღებენ რა მეცნიერების მიღწევებს, აქვთ უფლებების კლინიკების დარგში, განსაკუთრებით ემბრიონის გაყოფის და ბირთვის გადატანის გზით;

ითვალისწინებენ რა მიღწევულ პროგრესს, რის საფუძველზეც კლინიკების ტექნიკის გარკვეულ სახეებს შეუძლია ხელი შეუწოდოს მეცნიერული ცოდნის გაღრმავებას და მედიცინაში მის პრაქტიკულ დანერგვას;

ითვალისწინებენ რა, რომ ადამიანის კლინიკაში შეიძლება ტექნიკურად შესაძლებელი გახდეს;

მხედველობაში იღებენ რა, რომ ემბრიონის გაყოფა შეიძლება მოხდეს ბუნებრივად, რასაც სოც შემთხვევაში შედეგად მოსყვება გენეტიკურად იდენტური ტუპების დაბადება;



ამასთან, ითვალისწინებენ რა, რომ ადამიანის დეპერსონალიზაცია გენეტიკურად იდენტური ადამიანების წინასწარგანზარაზებით შექმნის გზით დაზარავს ადამიანის ღირსებას და, ამდენად, წარმოადგენს ბიოლოგიის და მედიცინის არადანიშნულებისამებრ გამოყენებას აგრეთვე, ითვალისწინებენ რა, რომ ანგვარა წინასწარგანზარაზებულმა დონორებთან პრაქტიკაში თითოეულ დონორს უნდა მიეცეს ინფორმაცია თითოეული ადამიანის ღირსებისა და თვითმყოფადობის დაცვისაკენ, შეთანხმდნენ შემდეგზე:

ითვალისწინებენ რა, ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ კონვენციის მიზნებს, განსაკუთრებით პირველ მუხლში მოხსენიებულ პრინციპს, რომელიც მიმართულია თითოეული ადამიანის ღირსებისა და თვითმყოფადობის დაცვისაკენ, შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1
1. არასრულწლოვანი ნებისმიერი ჩარევა, რომლის მიზანია სხვა ადამიანის, ცოცხალის ან გარდაცვლილის, გენეტიკურად იდენტური ადამიანის შექმნა.

2. ამ მუხლში ტერმინი სხვა ადამიანის „გენეტიკურად იდენტური“ ადამიანი, ნიშნავს ადამიანს, რომელსაც აქვს სხვისი ბიოლოგიური გენების იდენტური ნაკრები.

მუხლი 2
დაუშვებელია ამ ოქმის დებულებების დარღვევა კონვენციის 26-ე მუხლის პირველ პარაგრაფში ასახული პირობების შესაბამისად.



მუხლი 3
მხარეებმა ამ ოქმის პირველი და მეორე მუხლების დებულებები უნდა განიხილონ, როგორც კონვენციის დამატებითი მუხლები და სათანადოდ გამოიყენონ კონვენციის ყველა დებულება.

კონვენცია ბიოლოგიასა და მედიცინაში ადამიანის უფლებების და ღირსების დაცვის შესახებ: კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ პრეამბულა:

ქვემოთ ხელისმომწერი ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები, სხვა სახელმწიფოები და ევროპის გაერთიანება,

ითვალისწინებენ რა გაერთიანებული ერების ასამბლეის მიერ 1948 წლის 10 დეკემბერს მიღებულ ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციას;

ითვალისწინებენ რა 1950 წლის 5 ნოემბრის კონვენციის ადამიანის უფლებებისა და ძირითადი თავისუფლებების დაცვის შესახებ;

ითვალისწინებენ რა 1961 წლის 18 ოქტომბრის ევროპის სოციალურ ქარტისა; ითვალისწინებენ რა 1966 წლის 16 დეკემბრის საერთაშორისო პაქტს სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების შესახებ და საერთაშორისო პაქტს ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ;

ითვალისწინებენ რა 1981 წლის 28 აპრილის კონვენციის პირადი მონაცემების ავტომატიზებული დამუშავებასთან დაკავშირებით პიროვნების დაცვის შესახებ;

ითვალისწინებენ რა 1989 წლის 20 ნოემბრის კონვენციის ბავშვის უფლებების შესახებ;

აღიარებენ რა, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია წევრებს შორის უფრო მჭიდრო ერთიანობის მიღწევა, რისი ერთ-ერთი საშუალებაც ადამიანის უფლებების და ძირითადი თავისუფლებების განზრტყევა და შემდგომი რეალიზაცია;

აცნობიერებენ რა ბიოლოგიის და მედიცინის მხარე განვითარებას;

დარწმუნებულნი არიან რა, რომ აუცილებელია ადამიანის, როგორც ინდივიდის და საზოგადოების წევრის, პატივისცემა და აცნობიერებენ რა ადამიანის ღირსების დაცვის უზრუნველყოფის მნიშვნელობას;

აცნობიერებენ რა, რომ ბიოლოგიის და მედიცინის მიღწევების არასწორად გამოყენებამ შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ადამიანის ღირსებას;

ადასტურებენ რა, რომ ბიოლოგიისა და მედიცინის პროგრესი გამოყენებული უნდა იქნეს ახლანდელი და მომავალი თაობების საკეთილდღეოდ;

ხაზს უსვამენ რა საერთაშორისო თანამშრომლობის აუცილებლობას, რათა მიუღმა გაკებრიობამ შეძლოს ბიოლოგიის და მედიცინის მიღწევების სარგებლობა;

აღიარებენ რა ბიოლოგიასა და მედიცინის დამატებითი საკითხების საჯარო განხილვისათვის ხელშეწყობის და მისი შედეგების მნიშვნელობას;

სურთ რა, საზოგადოების თითოეულ წევრს შეასწავონ მისი უფლებების და პასუხისმგებლობის შესახებ;

ითვალისწინებენ რა ამ დარგში საპარლამენტო ასამბლეის მიერ გაწეული მუშაობას, მათ შორის 1160 (1991 წ.) რეკომენდაციის ბიოეთიკის დარგში კონვენციის მომზადების შესახებ;

გადაწყვიტეს რა ბიოლოგიისა და მედიცინაში პიროვნების ღირსებისა და ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების დამცავი ღონისძიებების გატარება; შეთანხმდნენ შემდეგზე:

თავი I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. მიზანი და ამოცანა
კონვენციის მონაწილე მხარეებმა უნდა დაიცვან თითოეული ადამიანის ღირსება და ინდივიდუალურობა, ყოველგვარი დისკრიმინაციის გარეშე უზრუნველყონ მათი ხელშეწყობა და სხვა უფლებები და ძირითადი თავისუფლებები ბიოლოგიისა და მედიცინაში.

თითოეულმა მხარემ თავისი კანონმდებლობაში უნდა შეიტანოს ამ კონვენციის დებულებების განხორციელებისათვის საჭირო ცვლილებები.

მუხლი 2. ადამიანის უზრუნველყოფა ადამიანის ინტერესების და კეთილდღეობის

უზრუნველყოს საზოგადოების და მეცნიერების ინტერესებთან შედარებით.

მუხლი 3. განმარტოების დაცვის სისტემის თანაბარი ხელმისაწვდომობა მხარეებმა, თავისი ბუნებრივი ფარგლებში, განმარტოების დაცვაზე მოთხოვნების და არსებული რესურსების გათვალისწინებით, უნდა გაატარონ სათანადო ღონისძიებები შესაფერო ხარისხში განმარტოების დაცვის თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფად.

მუხლი 4. პროფესიული სტანდარტები.
ნებისმიერი ჩარევა განმარტოების სფეროში, სამეცნიერო კვლევის ჩათვლით, უნდა განხორციელდეს სათანადო პრო-



ფსიქოლოგიური და სტანდარტების შესაბამისად.

თავი II. თანხმობა

მუხლი 5. ზოგადი წესი

ნებისმიერი განმარტოების სფეროში უნდა ჩატარდეს პირის მიერ ნებისყოფილით გატარებული განმარტოების თანხმობის მიღების შემდეგ.

პირს წინასწარ უნდა მიეცეს შესაბამისი ინფორმაცია ჩარევის მიზნისა და სასაბაზის აგრეთვე, შედეგებისა და საფრთხის შესახებ.

პირს შეუძლია, თავისი შეხედულებისამებრ, ნებისმიერ დროს უარი თქვას ადრე გატარებულ თანხმობაზე.

მუხლი 6. იმ პირთა დაცვა, რომელთაც არ შეუძლიათ თანხმობის გატარება

1. პირს, რომელსაც არ აქვს თანხმობის გატარების უნარი, ჩარევა შეიძლება ჩატარდეს, თუ ეს მას პირდაპირ სარგებლობას მოუტანს; აღნიშნული საკითხი, აგრეთვე, რეგულირდება მე-17 და მე-20 მუხლებით.

2. იმ შემთხვევაში, როცა მეცნიერულად, კანონის შესაბამისად, არ აქვს თანხმობის გატარების უნარი, ჩარევა შეიძლება ჩატარდეს მისი წარმომადგენლის ან კანონით განსაზღვრული ხელისუფლების ან პირის ან დაწესებულების ნებართვით.

საკისი მატებისა და მოწოდების შესაბამისად გადაწყვეტილების მიღებისას მეცნიერულად უნდა იქნას უფრო მეტი მნიშვნელობა ენიჭება.

3. იმ შემთხვევაში, როცა მონაწილის, კანონის შესაბამისად, არ აქვს თანხმობის გატარების უნარი ფსიქიკური მოშლილობის დაავადების ან სხვა ფსიქიკური მდგომარეობის გამო, ჩარევა შეიძლება განხორციელდეს მისი წარმომადგენლის ან კანონით განსაზღვრული ხელისუფლების ან პირის ან დაწესებულების ნებართვით.

პირმა შეუძლია დამატებითი უნდა მიიღოს მონაწილეობა გადაწყვეტილების მიღებაში.

იხ. 39-7 83.



კონვენცია ბიოლოგიასა და მედიცინაში ადამიანის უფლებების და ღირსების დაცვის შესახებ: კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ

(შეამუშაა გენერალი)

4. მე-2 და მე-3 პუნქტებში მოხსენიებულ წარმომადგენელს, ხელისუფლებას, პირს ან დაწესებულებას უნდა მიუწოდოს, იმედი პირობების დაცვა, მე-5 მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

5. მე-2 და მე-3 პუნქტებში აღნიშნული ნებათა შეიძლება გაუქმდეს ნებისმიერ დროს, პირის უპირატესობის ინტერესების გათვალისწინებით.

მუხლი 7. ფსიქიკურად დაავადებულ პირთა დაცვა

კანონით განსაზღვრული დამცავი მექანიზმების, უდამხმარებლობისა და გასაძირების პროცედურების ჩათვლით, ქვემოთ მითითებულ ნაბიჯების ფსიქიკური დაავადების მქონე პირს მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება ჩატარდეს ამ დაავადების მკურნალობისა და კავშირგაბმული ჩარევა მისი თანხმობის გარეშე, როდესაც ამ ჩარევის გარეშე მის უპირატესობის სერიოზული საფრთხე ეუქმება.

მუხლი 8. გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება

თუ გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების დროს შეუძლებელია სათანადო თანხმობის მიღება, ნებისმიერი სამედიცინო ჩარევა უნდა დაუყოვნებლივ ჩატარდეს პირის უპირატესობის ინტერესების შესაბამისად.

მუხლი 9. ადრე გამოხატული ნება

იმ შემთხვევაში, როცა საზღვარი ჩარევისას პაციენტს არა აქვს უნარი გამოხატოს თავისი სურვილი, მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული მის მიერ ადრე გამოხატული ნება.

თავი III. პირადი ცხოვრება და ინფორმაციის მიღების უფლება

მუხლი 10. პირადი ცხოვრება და ინფორმაციის მიღების უფლება

1. ყველას აქვს პირადი ცხოვრების პატრიცის უფლება საკუთარი უპირატესობის მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციისთან მიმართებით.

2. ყველას აქვს უფლება მიიღოს მისი უპირატესობის მდგომარეობისთან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაცია ამისათვის, გათვალისწინებული უნდა იქნეს პირის სურვილი, არ მიიღოს ასეთი ინფორმაცია.

3. გამოინაცვლოს შემთხვევაში, პაციენტის ინტერესებიდან გამომდინარე, კანონმა შეიძლება დაუშვას მე-2 პუნქტში მოხსენიებული უფლების შეზღუდვები.

თავი IV. ადამიანის გენომი

მუხლი 11. დისკრიმინაციის დაუშვებლობა

აკრძალულია პირის ნებისმიერი ფორმით დისკრიმინაცია გენეტიკური მემკვიდრეობის მიხედვით.

მუხლი 12. გენეტიკური პროგნოზირების ტესტები

გენეტიკური დაავადების განვითარების შესაძლებლობის ან დაავადების გამძობილებელი გენის ან დაავადების მატარებლისა და მისი მატარებლის განსაზღვრა დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მისი მიზანია უპირატესობის დაცვა ან უპირატესობის დაცვისთან დაკავშირებული სამედიცინო კვლევა და საპროგნოზის სათანადო კონსულტაციის გენეტიკის საკითხებზე.

მუხლი 13. მანიპულაციები ადამიანის გენომზე

ადამიანის გენომის მოდიფიცირებისათვის განსაზღვრული ჩარევა დასაშვებია მხოლოდ დანარჩენების, მკურნალობის ან პრევენციის მიზნით და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს არ ითვალისწინებს პაციენტის მოამბავლობის გენომის ნებისმიერი სახით შეცვლას.

მუხლი 14. სქესის შერჩევის დაუშვებლობა

დაუშვებელია სქესის შერჩევის მიზნით ხელშეწყობილი ჩასახვის მეთოდების გამოყენება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა აუცილებელია სქესთან დაკავშირებული მძიმე მედიკალური დაავადების თავიდან აცილება.

თავი V. სამეცნიერო კვლევა

მუხლი 15. ზოგადი წესი

სამეცნიერო კვლევა ბიოლოგიასა და მედიცინაში უნდა ჩატარდეს ნებაყოფილებით, ამ კონვენციის დებულებების და ადამიანის უფლებების დამცავი სხვა დოკუმენტების შესაბამისად.

მუხლი 16. სამეცნიერო კვლევაში მონაწილე პირების დაცვა

ადამიანზე სამეცნიერო კვლევა შეიძლება ჩატარდეს, თუ დაცულია ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობა:

i) განზრახვით სამეცნიერო კვლევის არ გააჩნია მსგავსი ეფექტის მქონე ალტერნატივა;

ii) კვლევისთან დაკავშირებული რისკი განუზომლად მცირეა მოსალოდნელ დანებობის შედეგებთან შედარებით;

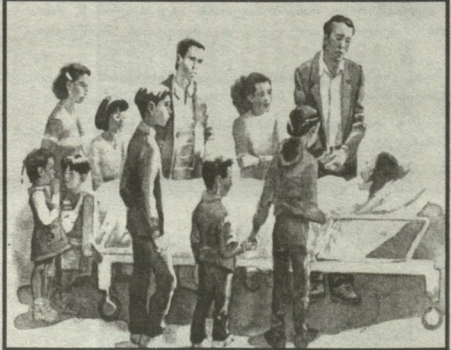
iii) კვლევის გეგმა დამტკიცებულია კომპეტენტური ორგანოს მიერ გეგმის სამეცნიერო ღირებულების დამოუკიდებლად შესწავლის, მათ შორის კვლევის მიზნების მნიშვნელობის და მისი ეთიკური მნიშვნელობის მრავალჯერადი შეფასების შემდეგ;

iv) კვლევის მონაწილე პირებს ცენზიათ მათი უფლებებისა და კანონით გათვალისწინებული დამცავი მექანიზმების შესახებ;

v) მე-5 მუხლით გათვალისწინებული თანხმობა გაცხადებულია მკაფიოდ, კონკრეტულად და ფიქსირებულია წერილობით, თანხმობის ნებაყოფილებით გაუქმება შეიძლება ნებისმიერ დროს.

მუხლი 17. პირების დაცვა, რომელთაც არა აქვთ კვლევაში მონაწილეობაზე თანხმობის გაცხადების უნარი

1. მე-5 მუხლით აღნიშნული წესის მიხედვით თანხმობის გაცხადების უნარის არმქონე პირების კვლევაში მონაწილეობა შესაძლებელია, თუ დაცულია ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობა:



i) შესრულებულია მე-16 მუხლის "i"- "iv" ქვეპუნქტებში აღნიშნული პირობები;

ii) კვლევის შედეგები პირდაპირი სარგებლობის მომგები იქნება მათი უპირატესობისათვის;

iii) შესაბამისი ეფექტის მქონე კვლევის ჩატარება შეუძლებელია თანხმობის გაცხადების უნარის მქონე პაციენტებზე;

iv) მე-5 მუხლით გათვალისწინებული ნებათა შეიძლება მიეცემა კონკრეტული ფორმით და წერილობით, და

v) პირი, რომელზეც უნდა მიიღოს მონაწილეობა კვლევაში, არ არის ამის წინააღმდეგი.

2. იმ შემთხვევაში, როცა კვლევა არ მოაქვს პაციენტის უპირატესობისათვის პირდაპირი სარგებლობა, გამოინაცვლოს სახით და კანონით გათვალისწინებული დამცავი მექანიზმების გამოყენებით, კვლევა შეიძლება ჩატარდეს მე-17 მუხლის პირველი პუნქტის i, iii, iv და v ქვეპუნქტებში ასახული და შემდეგი დამატებითი პირობების გათვალისწინებით:

i) კვლევის მიზანია ინდივიდის მდგომარეობის, დაავადების ან უპირატესობის რაიმე სხვა მოშლის შესახებ მეცნიერული ცოდნის მნიშვნელოვანი გაღრმავებით მაქსიმალურად გამოიყენონ შედეგები ამ პირის ან სხვა იმედი ასაკის ან იგივე დაავადებით ან მოშლილობით შეპყრობილი ან ისეთივე მდგომარეობაში მყოფი პირების სასარგებლოდ;

ii) კვლევის შედეგად პირს ექმნება მინიმალური საფრთხე და სიმძიმე.

მუხლი 18. ემბრიონზე ინ ვიტრო კვლევა

1. იმ ქვეყნებში, როდესაც კანონით დაშვებულია ემბრიონზე in vitro კვლევის ჩატარება, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს ემბრიონის აღფრთხილება დაცვა.

2. არასაშუალო კვლევის ჩატარების მიზნით ადამიანის ემბრიონის შექმნა.

თავი VI. ტრანსპლანტაციის მიზნით ცოცხალი დონორებისაგან ორგანოების ან ქსოვილების აღება

მუხლი 19. ზოგადი წესი

1. ტრანსპლანტაციის მიზნით ცოცხალი პირისაგან ორგანოს ან ქსოვილის აღება დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა დონორის მონაწილეობის და რაღაც არ არის გარდაცვლილი ადამიანისაგან შესაფერისი ორგანოს ან ქსოვილის აღების საშუალება და არ არსებობს შესაბამისი ეფექტის მქონე მკურნალობის სხვა მეთოდი.

2. მე-5 მუხლით აღნიშნული აუცილებელი თანხმობა გაცხადებული უნდა იქნეს გარკვეული და კონკრეტული - წერილობით ან თვითნებური ორგანოს წინაშე.

მუხლი 20. პირების დაცვა, რომელთაც არ შეუძლიათ ორგანოს აღებაზე თანხმობის გაცხადება

1. არ შეიძლება ორგანოს ან ქსოვილის აღება პირისაგან, რომელთაც არ აქვთ მე-5 მუხლით აღნიშნული თანხმობის გაცხადების უნარი.

2. გამოინაცვლოს სახით და კანონით გათვალისწინებული დამცავი მექანიზმების გამოყენებით, რეგენერაციის უნარის მქონე ქსოვილის აღება პირისაგან, რომელთაც არ აქვს თანხმობის გაცხადების უნარი, შეიძლება შეზღუდული პირობების დაცვით:

i) არ არის შესაფერისი დონორი, რომელსაც აქვს თანხმობის გაცხადების უნარი;

ii) მიიღობ პირი არის დონორის და ამ მას;

iii) გადარჩევის მიზანია მიღება პირის სიცოცხლის გადარჩენა;

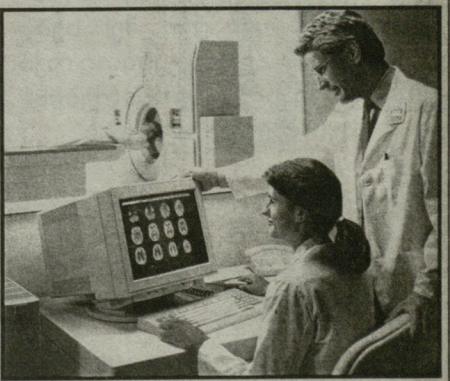
iv) მე-5 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტებში აღნიშნული ნებათა შეიძლება მიეცემა გარკვეული, წერილობით, კანონის შესაბამისად და დამოუკიდებელი კომპეტენტური ორგანოს მიერ;

v) პოტენციური დონორი არ არის წინააღმდეგი.

თავი VII. ფინანსური სარგებლობის აკრძალვა და ადამიანის სხეულის ნაწილების განკარგვა

მუხლი 21. ფინანსური სარგებლობის აკრძალვა

ადამიანის ორგანიზმი ან მისი ნაწილები არ შეიძლება გახდეს ფინანსური სარგებლობის წყარო.



მუხლი 22. ადამიანის სხეულის ალბელი ნაწილის განკარგვა

ჩარევის პროცესში ადამიანის სხეულიდან ნებისმიერი ნაწილის აღების შემთხვევაში, ეს ნაწილი შეიძლება წარსული ან გამოყენებული იქნეს სხვა, აღებისას განსხვავებული მიზნისთვის მხოლოდ შესაფერისი ინფორმაციის მიწოდებისა და თანხმობის პროცედურების დაცვის შემთხვევაში.

თავი VIII. კონვენციის დებულებების დარღვევა

მუხლი 23. უფლებების ან პრინციპების დარღვევა

შარბეგმა უნდა უზრუნველყონ კონვენციაში ასახული უფლებებისა და პრინციპების სათანადო სამართლებრივი დაცვა უკანონო დარღვევის თავიდან აცილების და აღკვეთის მიზნით.

მუხლი 24. კომპენსაცია არასწორი ქმედებით მიყენებული ზარალისათვის

პირს უფლება აქვს ჩარევის შედეგად მიყენებული ზარალისათვის მიიღოს სამართლებრივი კომპენსაცია კანონით გათვალისწინებული პირობებისა და პროცედურების დაცვით.

მუხლი 25. სანქციები

კონვენციაში ასახული დებულებების დარღვევისათვის შარბეგმა უნდა დაწესოს შესაფერისი სანქციები.

თავი IX. ურთიერთობა ამ კონვენციასა და სხვა დებულებებს შორის

მუხლი 26. შეზღუდვა უფლებების განხორციელებაზე

1. ამ კონვენციაში ასახული უფლებებისა და დამცავი დებულებების შეზღუდვა დაუშვებელია, გარდა კანონით განსაზღვრული შემთხვევებისა და თუ ეს აუცილებელია დემოკრატიულ საზოგადოებაში მოსახლეობის უსაფრთხოებისათვის დანაშაულის თავიდან ასაცილებლად. საზოგადოებრივი უპირატესობის დაცვის ან სხვა პირების უფლებებისა და თავისუფლების დასაცავად.

2. წინა პუნქტში აღნიშნული შეზღუდვები არ ეხება მე-11, მე-13, მე-14, მე-16, მე-17, მე-19, მე-20 და 21-ე მუხლებს.

ლოკუმენტი

კონვენცია ბიოლოგიასა და მედიცინაში ადამიანის უფლებების და ღირსების დაცვის შესახებ: კონვენცია ადამიანის უფლებებისა და ბიომედიცინის შესახებ

(მშვიდმ გმრდმან)

მუხლი 27. დაცვის გაფართოება

ამ კონვენციის არც ერთი დებულება არ კრძალავს და სხვაგვარად არ ზღუდავს რომელიმე მხარის შესაძლებლობას ბიოლოგიისა და მედიცინის გამოყენების მიზნით უზრუნველყოს დაცვის უფრო ფართო ზომები, ვიდრე ეს დადგინებულია კონვენციით.

თავი X. საჯარო განხილვა

მუხლი 28. საჯარო განხილვა

კონვენციის მხარეებს უნდა გაითვალისწინონ, რომ ბიოლოგიისა და მედიცინის მიღწევები საზოგადოების განსის საგანია, განსაკუთრებით შესაბამის სამედიცინო, სოციალურ, ეთიკურ და იურიდიულ სფეროებში და მათი გამოყენების შესაძლებლობა უნდა გახდეს სათანადო განხილვის საგანი.

თავი XI. კონვენციის განმარტება და შესრულების მეთვალყურეობა

მუხლი 29. კონვენციის განმარტება

ადამიანს უფლებაა ევროპულ სასამართლოს მიმართ, განხილვის პროცესში მჭიდროდ სათანადოდ და მოქმედებდეს, გაითვალისწინოს კონვენციის სამართლებრივი ასპექტების განმარტების შესახებ, თუ მას მძიმარაგებს:

- რომელიმე მხარის მოთხოვნა, მას შემდეგ, რაც შეტყობინების სხვა მხარეებს,

- 32-ე მუხლის შესაბამისად შექმნილი კომიტეტი, რომლის წევრები არანაირად არ შეიძლება იყოს წარმომადგენლები, სხვების ორი მესამელი მიღებული გადაწყვეტილების საუფლებელი.

მუხლი 30. შეტყობინებები კონვენციის შესრულების შესახებ

ევროპის საბჭოს გენერალური მდიანის მოთხოვნისა, ნებისმიერმა მხარემ უნდა მასწავლოს მას ინფორმაცია, თუ რამდენად უზრუნველყოფს შესაბამის სახელმწიფოში კონვენციის ნებისმიერი დებულების ეფექტურ შესრულებას.

თავი XII. ოქმები

მუხლი 31. ოქმები

გარკვეულ სფეროებში კონვენციის ასახული პრინციპების სრულყოფის მიზნით, 32-ე მუხლის შესაბამისად შეიძლება დაიდოს ოქმები.

ოქმები და იქნება კონვენციის ნებისმიერი მხარეებისათვის ხელშეწყობის, ისინი ექვემდებარება რატიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას, არ შეიძლება ოქმის რატიფიკაცია, მიღება ან დამტკიცება კონვენციის წინასწარი ან ერთდროული რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების გარეშე.

თავი XIII. კონვენციის შესრულება

მუხლი 32. კონვენციის შესრულება

1. მოცემული და 29-ე მუხლით „კომიტეტისათვის“ განსაზღვრული დავალებები შესრულება ბიოლოგიის მუდმივმოქმედი კომიტეტის (მკ) მიერ ან მინისტრთა კომიტეტის მიერ განსაზღვრული შესაბამისი კომიტეტის მიერ.

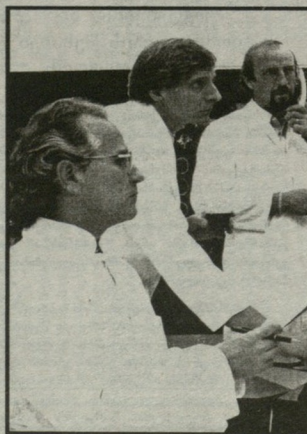
2. ევროპის საბჭოს თითოეულ წევრ სახელმწიფოს, აგრეთვე ამ კონვენციის ხელმოწერ მხარეს, რომელიც არ არის ევროპის საბჭოს წევრი, შეუძლია კომიტეტში მყოფებს ერთი წარმომადგენელი ხმის უფლება, კომიტეტის მიერ მიცემული კონვენციით დასტურებული ამოცანების შესრულების დროს.

3. 33-ე მუხლში ნახსენები ან 34-ე მუხლის დებულებების შესაბამისად კონვენციისთან შეერთებისათვის მოწვეული სახელმწიფო, რომელიც არ არის კონვენციის მხარე, შეიძლება წარმოადგინოს ივს კომიტეტში დამკვირვებლის სტატუსით.

ევროპის გაერთიანება, თუ ის არ არის კონვენციის მხარე, შეიძლება წარმოადგინოს ივს კომიტეტში დამკვირვებლის სტატუსით.

4. შევნიშების განვითარების მონიტორინგის მიზნით, კომიტეტმა უნდა გადაამოწმოს მოცემული კონვენცია არა უფრო ხშირად ერთი წლის ერთი დალიანი შემდგომად და შემდეგ, კომიტეტის მიერ განსაზღვრულ დროს ინტერვალებში.

5. ნებისმიერი მხარის, კომიტეტის ან მინისტრთა კომიტეტის მიერ წარდგენილი ნებისმიერი განაცხადი კონვენციით შესწორების შეტანის, ოქმის დადების ან ოქმში შესწორების შეტანის შესახებ უნდა მიწოდდეს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდიანს, ხოლო ამ უკანასკნელმა უნდა დაუზღვეოს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, ევროპის გაერთიანებას, ყველა ხელისმომწერი მხარეს, ყველა იმ სახელმწიფოს, რომელიც, 33-ე მუხლის



შესაბამისად, მოწვეულია კონვენციის ხელმძღვანელ ან, 34-ე მუხლის შესაბამისად, მოწვეულია მუხრობის კონვენციას.

6. კომიტეტმა, მე-5 პუნქტში განსაზღვრული წესის შესაბამისად, გენერალური მდიანის მიერ გადაცემული განაცხადი უნდა განიხილოს მიუხედავად არავადრის ორი თვისა, კომიტეტის სხვის ორი შესაძლებელი ტექნიკური დასაბუთების უნდა გადაეცეს მინისტრთა კომიტეტს დამტკიცების შემდეგ ტექნიკური რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცებისათვის უნდა დაეცემოდეს.

7. იმ ქვეყნისათვის, რომელიმე იმის მიხედვით, ნებისმიერი შესწორება ძალაში შევა მომდევნო თვის პირველ დღეს, რაც გაეცა ერთდროულად ვაშ მას შემდეგ, რაც ხუთი ხელმოწერილი მხარე, მათ შორის ევროპის საბჭოს არანაკლებ ოთხი წევრისა, გენერალურ მდიანს შეტყობინებს, შესწორების მიღების შესახებ.

თავი XIV. დასკვნითი დებულებები

მუხლი 33. ხელმოწერა, რატიფიკაცია და ძალაში შესვლა

1. კონვენციას შეიძლება ხელი მოაწეროს ევროპის საბჭოს წევრმა სახელმწიფოებმა, სახელმწიფოებმა, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს ლოკუმენტის შემუშავებაში და არ არან ევროპის საბჭოს წევრები და ევროპის გაერთიანება.

2. კონვენცია ექვემდებარება რატიფიკაციას, მიღებას ან დამტკიცებას, რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების სივლეტი შესანახად უნდა გადაეცეს ევროპის საბჭოს გენერალურ მდიანს.

3. კონვენცია ძალაში შევა იმ მომდევნო თვის პირველი დღიდან, რაც გაეცა სათანადო ვაშ მას შემდეგ, რაც ხუთი ხელმოწერილი მხარე, მათ შორის ევროპის საბჭოს არანაკლებ ოთხი წევრის, ამ მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, განაცხადებს თანხმობას შეერთდეს კონვენციას.

4. ნებისმიერი ხელმოწერილი მხარის მიმართ, რომელიმე შემდგომში განაცხადს თანხმობა შეუერთდეს კონვენციას, ის ძალაში შევა მომდევნო თვის პირველი დღიდან, რატიფიკაციის, მიღების ან დამტკიცების სივლის დეკლარაციიდან სათანადო ვალის გასვლის შემდეგ.

მუხლი 34. არა-წევრი სახელმწიფოები

1. კონვენციის ძალაში შესვლის შემდეგ, ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტს, ევროპის საბჭოს წევრების მე-20 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ხმების უმრავლესობით და მინისტრთა კომიტეტში შემავალი ხელშეწყველ მხარეთა წარმომადგენლების ერთსულთვანი კენჭისყრის შედეგად მიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე და ხელმოწერ მხარეებთან კონსულტაციის შემდეგ, შეუძლია მოიწვიოს ევროპის საბჭოს არა-წევრი სახელმწიფოები შეუერთდეს კონვენციას.

2. იმ ქვეყნის მიმართ, რომელიც შეუერთდეს კონვენციას, კონვენცია ძალაში შევა მომდევნო თვის პირველი დღიდან, რატიფიკაციის მიღების ან დამტკიცების სივლეტის დეკლარაციიდან სათანადო ვალის გასვლის შემდეგ.

მუხლი 35. ტერიტორიები

1. ნებისმიერ ხელმოწერ მხარეს შეუძლია, ხელისმომწერის ან სარატიფიკაციო, მიღების ან დამტკიცების სივლეტის გენერალური მდიანისთვის შესანახად მიუცემოდეს განცხადების დროს, განსაზღვროს ის ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომელიც მმართველი იმოქმედებს ეს კონვენცია.

2. ყოველ მხარეს შეუძლია მოვითხოვოს, გენერალური მდიანის სახელზე გაეთვლილ განცხადების შემთხვევაში, გაავრცელოს ამ კონვენციის მოქმედება განცხადებულ მიოთხებულ ნებისმიერ სხვა ტერიტორიაზე, რომლის სარეაგირაო უზიოთიანობაც არის პასუხისმგებელი ან რომლის სახელზეაც აქვს ვალდებულებების აღების უფლება. ამ ტერიტორიის მიმართ კონვენცია ძალაში შევა მომდევნო თვის პირველი დღიდან.

3. წინა ორი პუნქტის შესაბამისად გაეთვლილი ნებისმიერი განცხადება, მასში მოითხოვული ნებისმიერი ტერიტორიის მიმართ შეიძლება უკან იქნას გამოთხოვილი გენერალური მდიანის სახელზე გაეთვლილ შეტყობინების გზით. გამოთხოვა ძალაში შევა მომდევნო თვის პირველი დღიდან, გენერალური მდიანის მიერ ავტომატურად შეტყობინების მიღებიდან სათანადო ვალის გასვლის შემდეგ.

მუხლი 36. დათქმები

1. ევროპის საბჭოს ნებისმიერ სახელმწიფოს და ევროპის გაერთიანებას შეუძლია, კონვენციის ხელმოწერის ან სარატიფიკაციო, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების სივლის გენერალური მდიანისთვის გადაეცემოდეს დროს გაეთვლილ კონვენციის ნებისმიერი კონკრეტული დებულების მიმართ, თუ ამ დროისათვის მის ტერიტორიაზე მოქმედი რომელიმე კანონი არ შეესაბამება ამ დებულებას ამ მუხლის შესაბამისად დაუშვებელია ზოგადი სასაათის დათქმების გაკეთება.

2. ამ მუხლის შესაბამისად გაეთვლილ დათქმის

თან უნდა ახლდეს მოკლე განცხადება შესაბამისი კანონის შესახებ.

3. ნებისმიერ მხარეს, რომლის განაცხადის კონვენციის მოქმედებას 35-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად გაეთვლილ განცხადებამ განსაზღვრულ ტერიტორიაზე შეუძლია გაეთვლილ დათქმა ამ ტერიტორიის მიმართ, წინა პარაგრაფების დებულებების შესაბამისად.

4. ნებისმიერ მხარეს, რომელიც გაეთვლილ დათქმა ამ მუხლის შესაბამისად, შეუძლია გამოთხოვოს იგი ევროპის საბჭოს გენერალური მდიანის სახელზე გაეთვლილ განცხადების გზით. უკან გამოთხოვა ძალაში შევა მომდევნო თვის პირველი დღიდან, გენერალური მდიანის მიერ განცხადების მიღების ან ერთი თვის გასვლის შემდეგ.

მუხლი 37. ღწინისცავა

1. ყოველ სახელმწიფოს შეუძლია ნებისმიერ დროს მოახდინოს ამ კონვენციის ღწინისცავა ევროპის საბჭოს გენერალური მდიანის შეტყობინების გზით.

2. ღწინისცავა ძალაში შევა მომდევნო თვის პირველი დღეს. გენერალური მდიანის მიერ შეტყობინების მიღებიდან სამი თვის გასვლის შემდეგ.

მუხლი 38. შეტყობინებები

ევროპის საბჭოს გენერალური მდიანი შეტყობინებს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, ევროპის გაერთიანებას, ყოველ ხელმოწერ მხარეს, ყოველ მხარე სახელმწიფოს და სახელმწიფოს, რომელმაც მიიღო მონაწილეობა კონვენციის შემუშავებაში ან მოწვევითა, შეუერთდეს მას:

- a. ყოველი ხელმოწერის შესახებ;
- b. სარატიფიკაციო, მიღების, დამტკიცების ან შეერთების სივლის მიღების შესახებ;
- c. 33-ე და 34-ე მუხლების შესაბამისად კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღს;
- d. 32-ე მუხლის შესაბამისად მიღებული ყოველი შესწორების ან ოქმის და მათი ძალაში შესვლის თარიღის შესახებ;
- e. 35-ე მუხლის შესაბამისად შედგენილი განცხადების შესახებ;
- f. 36-ე მუხლის შესაბამისად გაეთვლილ დათქმის ან მისი განცხადების შესახებ;
- g. ამ კონვენციისთან დაკავშირებული ნებისმიერი ქმედების, შეტყობინების ან უზიოთიანების შესახებ.

ამის დასტურად, ქვემოთ ხელისმომწერი, არანაირ სათანადოდ უფლებამოსილი, ხელი მოაწერეს წინამდებარე კონვენციას.

შესრულებულია ივლითში (ასტურია), 1997 წლის 4 აპრილს, ინგლისში და ფრანგულ ენებზე, ყოველ ტექსტს თანამდებ აუტენტიკურა, ერთ პირად, რომელიც ინახება ევროპის საბჭოს არქივში. ევროპის საბჭოს გენერალური მდიანი გადაცემის დამოუკიდებელი ახლდეს ევროპის საბჭოს თითოეულ წევრ სახელმწიფოს, ევროპის გაერთიანებას, არა-წევრ სახელმწიფოებს, რომლებმაც მიიღეს მონაწილეობა მოცემული კონვენციის შემუშავებაში და ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც მოწვეულია შეუერთდეს კონვენციას.

პუბლიკაციისთვის ციკლი მოამზადა საქართველოს ბიოეთიკის და ჯანმრთელობის დაცვის სამართლებრივი საკითხების შემსწავლელმა სამოვადიანებმა, ფონდის „და სამოვადიანობა – საქართველოს“ და შრომის და ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ფინანსური და ტექნიკური მხარდაჭერით.

მისამართი: გურამ კიკნაძე, გივი ჯაგაშვილი, აკაკი ბარაკლიანი და მათა სულაველიძე.

რედაქტორი: გურამ კიკნაძე

რედაქტორის მონადგეფი: გივი ჯაგაშვილი

მისამართი: თბილისი, ნაძვლის

ჩვენი საკონტაქტო ინფორმაცია:

საქართველოს ბიოეთიკის და ჯანდაცვის სამართლებრივი საკითხების შემსწავლელი საზოგადოება

მისამართი: ივანე ჯავახიშვილის ქ. #51, თბილისი-380002

ტელეფონი: 94 01 60

ფაქსი: 960300

ელ. ფოსტა: nhmchl@nilc.org.ge



საქართველოს

საქართველოს ხანდაზმულთა

თბილისში, თბილისში, თბილისში... 44-ის უკვე სამი წელია არსებს საქართველოს ხანდაზმულთა...

ლელო გაღვივებულ ხანდაზმულთა შეჯიბრებს... მსოფლიოს საუკუნის ადამიანების...

საპარტიო მუსავალითა თაბაზაში

კეცი - გვარმე

კეცი - გვარმე... მსოფლიოს საუკუნის ადამიანების...

ლიბონი

„გურამი“ სლოვენიაში იწრობა

„გურამი“ სლოვენიაში იწრობა... სლოვენიაში...



დაზარალებული ბაიბაყაშვილი, რაკვითი კობინის ბარათის მქონის მქაინი...

ბაიბაყაშვილი, რაკვითი კობინის ბარათის მქონის მქაინი... დაზარალებული...

რეკორდებიც ვისილეთ

რეკორდებიც ვისილეთ... რეკორდებიც...



ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია

ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია... ბათუმის სახელმწიფო...

მელონსონა

მელონსონა... მელონსონა...

სპორტის მსოფლიო

სპორტის მსოფლიო... სპორტის მსოფლიო...



სს „გლობალ ერის“ აქტიუნიტა საყურადღებო!

სს „გლობალ ერის“ აქტიუნიტა საყურადღებო!... აქტიუნიტა...

ნაკრები გუნდებში - საუკეთესო

ნაკრები გუნდებში - საუკეთესო... ნაკრები გუნდებში...

შვილი მელის გფლობალი

შვილი მელის გფლობალი... შვილი მელის...

სს საქართველოს „ბაზის საქართველოს პროგრამის“ 2000 წლის უნივერსიტეტი გამგებანა (ლარაში)

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like 'სს საქართველოს', 'სს საქართველოს', etc.

ინცხალი აბაჯი

ინცხალი აბაჯი... ინცხალი აბაჯი...

მეორე არა ვხვამი

მეორე არა ვხვამი... მეორე არა ვხვამი...

მს „გეობანკს“ მენაბრთა საყურადღებო!

მს „გეობანკს“ მენაბრთა საყურადღებო!... მს „გეობანკს“...

ქრისტეც გასაპორტმენც

ქრისტეც გასაპორტმენც... ქრისტეც გასაპორტმენც...

სპორტის მსოფლიო

სპორტის მსოფლიო... სპორტის მსოფლიო...

ალბომი

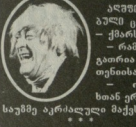
ეკვლას რამე აქვს ხასხოსვარი



„ბაბუში“, ამჟამად საქართველოს გენერალის უნაწევრობის, სევერისა და ასპირანტის ერთი წევრია. მარჯვნივ მდებარე, ფანის სურანაძის შვილი, რუსულის დიდი, დავით როგავა, მისი ძმები, თამარ მურგული, სხედან: დანა ქაჩუაძე, ცხი მუხამბა, ნადეა ბუგაშვილი, ცხიანა ბუგაშვილი, მადლია ხაბაძე, ნუნია რუხაძე. თბილისი, 1955 წელი.

მეგობრებო, რომ სურთების გამოკვლევა უყვართ. ტელ: 99-66-11-10. რადიკალი გთხოვთ, მარჯვნივ ამოკვეთოთ სურათების რიგგარეშე. დასრულებული შემთხვევა მერ კარგად იმართება.

ლიონის ღილაკი



ალბომი-ალბომი... რომ მისი გონიერება გემოთსა... თუკი... ხანგრძლივად მარცხი... მისი მხარისთვის ქალი საუბრობს... ახალი ღილაკის მოგონებები... რა გონიერება მოგონებებს... თუკი მთელი... მისი გონიერება...

მომლოცხველს ეკითხება: - გთხოვთ, ხელ არის საწინააღმდეგო და დამამბობი... - დახარჯეთ ხელს და რას იმეორებთ? - დახარჯეთ ხელს და რას იმეორებთ? - დახარჯეთ ხელს და რას იმეორებთ?

მისი უკრძალავი ქალის ხასხოს ხასხოს... მისი უკრძალავი ქალის ხასხოს... მისი უკრძალავი ქალის ხასხოს... მისი უკრძალავი ქალის ხასხოს...

- 2380, დღეს სკოლის მიმართა მშენებლობის კრება გაუხდა... - რას ნიშნავს მშენებლობა? - დაგეგმეთ მე, მენ და დიდიგონი.

ზამრასთრომარა ფარად დარისურა!



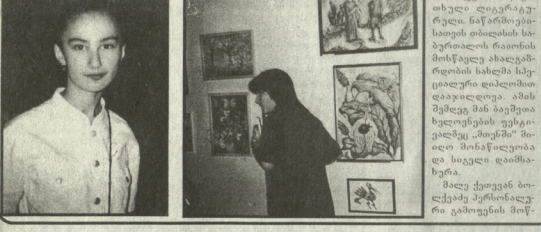
რულისა - ჯამრასთრომარა... რულისა - ჯამრასთრომარა... რულისა - ჯამრასთრომარა... რულისა - ჯამრასთრომარა...

მუხამბა ზუგად დახარჯდა... მუხამბა ზუგად დახარჯდა... მუხამბა ზუგად დახარჯდა... მუხამბა ზუგად დახარჯდა...

სკოლაში... სკოლაში... სკოლაში... სკოლაში...

ზნატარს გულიდან ამოფრქვეული მშვენიერება

მს. პაპია გვიჩვენებს ქვეყნის მრავალფეროვნებას... მს. პაპია გვიჩვენებს ქვეყნის მრავალფეროვნებას... მს. პაპია გვიჩვენებს ქვეყნის მრავალფეროვნებას...



მს. პაპია გვიჩვენებს ქვეყნის მრავალფეროვნებას... მს. პაპია გვიჩვენებს ქვეყნის მრავალფეროვნებას...

ტელევიზია

Table with TV schedule information including channel names and program times.

სკოლაში

ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ... ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ... ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ...

ია ბაგრატი

ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ... ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ... ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ...

მეურთაგონებისა და მშენებლების, მკურთაგონებისა და მშენებლების, მკურთაგონებისა და მშენებლების

საერთაშორისო უმცირესობის... საერთაშორისო უმცირესობის... საერთაშორისო უმცირესობის...

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი...

სკოლაში

ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ... ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ... ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ...

მეურთაგონებისა და მშენებლების, მკურთაგონებისა და მშენებლების, მკურთაგონებისა და მშენებლების

საერთაშორისო უმცირესობის... საერთაშორისო უმცირესობის... საერთაშორისო უმცირესობის...

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი...

სკოლაში

ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ... ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ... ეს განხილვა ამჟამინდელ წესდამ...

მეურთაგონებისა და მშენებლების, მკურთაგონებისა და მშენებლების, მკურთაგონებისა და მშენებლების

საერთაშორისო უმცირესობის... საერთაშორისო უმცირესობის... საერთაშორისო უმცირესობის...

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი...

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი...

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი...

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი...

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი

ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი... ინსტიტუტი სწავლების ქართული საფურსი...

რედაქციის მიერ შეუკვეთილი მასალები

Advertisement for Sakartvelos Respublika newspaper, including contact information and subscription details.